

Rep.Nr. 08/1550

ARBEIDSHOF TE BRUSSEL

ARREST

BUITENGEWONE OPENBARE TERECHTZITTING VAN ZES
augustus TWEEDUIZEND EN ACHT

7de KAMER

Sociale Zekerheid
Tegensprekelijk
Definitief

In de zaak:

De RIJKSDIENST VOOR SOCIALE ZEKERHEID
(R.S.Z.), openbare instelling, waarvan de
zetel gevestigd is te 1060 Brussel, Victor
Hortaplein 11,

**appellante, geïntimeerde op incidenteel
hoger beroep** vertegenwoordigd door Mr.
Londerman loco Mr. G. Demin, advocaat te
3000 Leuven;

Tegen:

D

**geïntimeerde, appellante op incidenteel
hoger beroep** vertegenwoordigd door Mr. G.
Decraemere loco Mr. J. Stijns, advocaat te
3001 Leuven;

Gelet op de toepasselijke wetgeving en onder meer :

- Het Gerechtelijk Wetboek.
- De wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.
- De wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

Gelet op de stukken van rechtspleging en onder meer :

- Het bestreden vonnis op tegenspraak gewezen door de Arbeidsrechtbank te Leuven op 23 oktober 2006.
- De dagvaarding in hoger beroep, betekend op 20 december 2006 en ontvangen ter griffie van het Arbeidshof te Brussel op 25 januari 2007.
- De besluiten en synthesebesluiten neergelegd door appellante op 8 november 2007 en 11 maart 2008 en het dossier neergelegd op 4 april 2008
- De besluiten en synthesebesluiten neergelegd door geïntimeerde op 14 januari 2008 en 8 mei 2008 en het dossier neergelegd op 14 januari 2008.

Gehoord partijen ter openbare terechtzitting van 8 mei 2008, waarna de debatten gesloten werden.

I. HET VONNIS

Met het vonnis van 23 oktober 2006 heeft de Arbeidsrechtbank te Leuven:

- De vordering ingesteld bij dagvaarding van 26 maart 2002 en 13 juni 2002 laattijdig verklaard, en de R.S.Z. van de vordering afgewezen.
- De debatten heropend met betrekking tot de vordering ingesteld bij dagvaarding van 9 april 2001 teneinde de R.S.Z. toe te laten uitleg te verschaffen omtrent de berekeningswijze van de gevorderde bijdragen.

II. DE HOGERE BEROEPEN

De R.S.Z. tekent hoger beroep aan. Hij vordert:

- 5.053,56 EUR sociale bijdragen voor werknemers, opslagen en intresten m.b.t. de sociale bijdragen voor werknemers, vermeerderd met de (wettelijke)

verwijlntresten berekend op 3.485,73 EUR vanaf 14 februari 2001.

Mevrouw D _____ tekent incidenteel hoger beroep aan. Zij vordert:

- De oorspronkelijke vordering ontoelaatbaar, minstens onontvankelijk en ongegrond te verklaren.
- Ondergeschikt de vordering m.b.t. de bijdragen voor de kwartalen 4/94 tot en met 3/95 verjaard te verklaren.
- Uiterst ondergeschikt, de veroordeling te beperken tot 2.115,72 EUR.

*

Het blijkt niet uit het dossier dat het vonnis betekend is. De hogere beroepen werden tijdig en op geldige wijze ingesteld, en zijn derhalve ontvankelijk.

III. FEITEN

Op 6 februari 1991 richt de Heer D _____ de cooperatieve vennootschap (c.v.) G&E op, met zijn zus G _____ en hun moeder C _____ . E _____ wordt als voorzitter-gedelegeerd bestuurder aangesteld. G _____ onderschrijft 28 deelbewijzen, voor een bedrag van 112.000 BEF en volstort het bedrag onmiddellijk.

Luidens art. 6 van de statuten en overeenkomstig de toen in voege zijnde wetgeving, is het minimum kapitaal vastgesteld op 400.000 BEF. Luidens hetzelfde artikel wordt de aansprakelijkheid van de vennoten beperkt tot het door hen ingebrachte kapitaal (zie de volledige statuten van de vennootschap, stuk 11 van Mevrouw I _____ , pas in hoger beroep neergelegd).

De c.v. G&E baat een restaurant uit te Leuven.

Op 1 januari 1994 neemt zij een werknemster in dienst.

Op 15 juli 1996 meldt het aandelenboek van de vennootschap, dat G _____ D _____ haar 28 aandelen aan haar vader O. _____ D _____ overdraagt.

Op 19 januari 1997 neemt de arbeidsovereenkomst tussen de c.v. G&E en de werkneemster een einde.

Met een vonnis van 17 februari 1998 van de arbeidsrechtbank te Leuven, wordt de c.v. G&E veroordeeld tot het betalen van achterstallig loon aan de werkneemster.

Op 30 november 1998 wordt de activiteit stopgezet.

Op 24 december 1998 wordt de vennootschap vereffend. E D wordt als vereffenaar aangesteld. Op dezelfde dag wordt de vereffening afgesloten.

Op 28 december 1998 wordt de vennootschap doorgehaald in het handelsregister van Leuven.

Met een beschikking van 13 september 1999 van de beslagrechter te Leuven, worden E D en zijn ouders O: D en G toelaatbaar tot de collectieve schuldenregeling verklaard.

Met een vonnis van 28 maart 2000 van de beslagrechter te Leuven, wordt de schuldenregeling opgelegd.

Op 15 september 2000 stelt de R.S.Z. een basisdocument op voor wijzigend bericht m.b.t. het 4de kwartaal 1994, wegens ambsthalf regularisatie van loon van de werkneemster ingevolge het vonnis van de arbeidsrechtbank te Leuven van 17 februari 1998.

De R.S.Z. stuurt dan vier wijzigende berichten aan de c.v. G&E. Hij vordert:

- 279,740 EUR sociale bijdragen voor de jaren 1995, 1996, het 1ste kwartaal 1997 en het 1ste kwartaal 1998 (wijzigend bericht van 25 september 2000).
- 14,34 EUR sociale bijdragen voor het 4de kwartaal 1994 en het 1ste kwartaal 1995 (25 september 2000).
- 205,01 EUR sociale bijdragen van werknemers, voor het 1ste kwartaal 1997 (5 november 2001).
- 54,73 EUR sociale bijdragen voor het 1ste kwartaal 1998 (5 november 2001).

Op 9 april 2001 laat de R.S.Z. een eerste dagvaarding aan Mevrouw D betekenen. Hij vordert:

- 5.041,29 EUR sociale bijdragen, opslagen en intresten, voor de periode vanaf het 4de kwartaal 1994 tot en met het 1ste kwartaal 1997, alsmede voor het 1ste kwartaal 1998.

Op 26 maart 2002 en 13 juni 2002 dagvaardt hij Mevrouw D opnieuw, respectievelijk in betaling van:

- 289,94 EUR sociale bijdragen, opslagen en intresten, voor het 1ste kwartaal 1997.
- 404,42 EUR sociale bijdragen, opslagen en intresten, voor de periode van het 4de kwartaal 1994 tot en met het 1ste kwartaal 1997, alsmede het 1ste kwartaal 1998.

Op 29 mei 2002 worden de sommen van 289,94 EUR en 404,24 EUR betaald.

Op 11 april 2005 wordt de som van 2.115,72 EUR betaald aan de R.S.Z. De R.S.Z. zou, bij gebreke aan aanduiding van de toerekening, dat bedrag aangerekend hebben op de oudste bijdragen, die het voorwerp van deze vordering niet uitmaken.

IV. DISCUSSIE

1.

De oprichting van de vennootschap in februari 1991, is geregeld door de toen geldende gecoördineerde wetten op handelsvennootschappen (wetten gecoördineerd op 30 mei 1935).

Toen gold geen minimum voor het kapitaal van de coöperatieve vennootschap.

Toen waren de vennoten van coöperatieve vennootschappen principieel hoofdelijk verbonden. Wel mochten de statuten hiervan afwijken (art. 146, 6° Venn. W., zoals van toepassing in februari 1991).

De statuten van de c.v. G&E beperken wel de aansprakelijkheid van de vennoten tot het door hen ingebrachte kapitaal (art. 6).

2.

Met de wet van 20 juli 1991 zijn de gecoördineerde wetten op vennootschappen gewijzigd.

Voortaan bestaan er twee vormen van c.v.: met onbeperkte hoofdelijke verantwoordelijkheid, of met beperkte aansprakelijkheid. De statuten moesten vermelden welke van die twee vormen de vennootschap aannam (art. 141, §2 Venn. W. zoals gewijzigd bij de wet van 20 juli 1991).

Een minimum aan kapitaal van 750.000 BEF is vereist (art. 147bis Venn. W. zoals gewijzigd)

De bestaande coöperatieve vennootschappen dienden hun statuten en het kapitaal uiterlijk op 31 oktober 1993 aan te passen (art. 165 van de wet van 20 juli 1991 en koninklijk besluit van 11 oktober 1991).

3.

De c.v. G&E heeft haar statuten niet aangepast.

Dit heeft niet voor gevolg dat de coöperatieve vennootschap G&E tot een onregelmatige vennootschap onder firma, of een coöperatieve vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid werd omgevormd (K. Geens, M. Deneef, F. Hellemans, R. Tas en J. Vanvanroye, "Overzicht van rechtspraak - Vennootschappen", *T.P.R.*, 2000, n° 464, p. 471 ; M. Delvaux, "Les sociétés coopératives qui n'ont pas adapté leur capital aux nouvelles exigences de la loi du 20 juillet 1991 : quelles protections pour les tiers ?" , *T.B.H.*, 1998, p. 588-595).

Dit heeft de oprichters evenmin als inschrijvers en hoofdelijk aansprakelijk gesteld voor het verschil tussen het bedrag van de inschrijvingen van 400.000 BEF en het voortaan geldend minimum bedrag aan kapitaal van 750.000 BEF. Art. 147bis Venn. W. zoals ingevoerd bij de wet van 20 juli 1991, is inderdaad niet van toepassing op de reeds bestaande vennootschappen (K. Geens, M. Deneef, F. Hellemans, R. Tas en J. Vanvanroye, "Overzicht ..." n° 465, p. 474; Kh. Dendermonde, 3 november 1997, *T.H.R.*, 1998, p. 610; T. Verhoest, noot onder Kh. Brugge 10 oktober 1996, *T.R.V.*, 1997, p. 172; F. Melis, "De niet aanpassing van de statuten van de c.v.b.a. aan de wet van 20 juli 1991 en het onbeperkt aansprakelijkheid 'syndroom'", *R.W.* 1996-1997, p. 924; M. Delvaux, "la responsabilité des

fondateurs d'une société coopérative", J.S.D.C., 1999, p. 200).

Dit heeft het kapitaal evenmin van rechtswege op 750.000 BEF gebracht. Luidens art. 168 van de wet van 20 juli 1991 worden de ongewijzigde statutaire bepalingen, die strijdig zijn met de wet, voor niet geschreven gehouden. Daardoor is de bepaling m.b.t. het voortaan ontoereikend kapitaal niet herschreven en wordt het kapitaal niet verhoogd (alle hierboven aangehaalde referenties).

De enige sancties waarin de wet van 20 juli 1991 voorziet bij niet aanpassing van de statuten, en onder meer van het kapitaal, is dat enerzijds de statutaire bepalingen die tegen de nieuwe wet ingaan, voor niet geschreven worden gehouden en anderzijds de vennootschap ontbonden kan worden op verzoek van derden. Deze sancties hebben in voorliggend geval geen uitwerking.

De cooperatieve vennootschap met statutaire bepaling houdende beperking van de aansprakelijkheid van de vennoten wordt op 1 november 1993 een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (P.H. Lemaire, "À propos des coopératives ...", J.T., 194, p. 166; M. Delvaux, "Les sociétés coopératives ...", zie Kh. Brugge, 10 oktober 1996, R.W. 1996-1997, p. 923 met noot Melis).

Op 1 november 1993 is de cooperatieve vennootschap G&E dan ook een cooperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid geworden, met een volledig volstorte kapitaal van 400.000 BEF.

4.

Overeenkomstig art. 141 §4 Venn. W. zoals gewijzigd bij de wet van 20 juli 1991, staat Mevrouw D voor de schulden van de vennootschap in, uitsluitend tot het beloop van haar inbreng. Daar zij bij de oprichting van de vennootschap haar inbreng van 112.000 BEF volledig betaald heeft, staat zij niet in voor de schulden van de vennootschap.

5.

Op 15 juli 1996 heeft Mevrouw D haar aandelen overgedragen aan haar vader O D.

De gecoördineerde wetten op de vennootschappen, zoals gewijzigd onder meer bij de wet van 20 juli 1991, zijn van toepassing op de overdracht.

6.

Zelfs wanneer het overdracht van de aandelen aan O: I ongeldig was, kon Mevrouw D overeenkomstig art. 146 2° Venn. W. uit de vennootschap treden. In de oprichtingsakte was er inderdaad daaromtrent niets bepaald.

De vermeldingen in het aandelenboek van de vennootschap bewijzen, overeenkomstig art. 147 en 150 Venn. W. dat Mevrouw D op 15 juli 1996 uit de vennootschap getreden is (vermelding in het register van de vennoten naast de naam van de uittredende vennoot).

De uittreding is wel tegenstelbaar aan de R.S.Z., zonder neerlegging door de bestuurder van een gewijzigde lijst van de vennoten (art. 161 Venn. W.), van zodra die in het register ingeschreven werd, en dit op de datum van die inschrijving (J. Van Rijn en J. Heenen, *Principes de droit commercial*, II, 1957, n° 986, p. 70).

Krachtens art. 149 Venn. W. moest Mevrouw D in de eerste zes maanden van het boekjaar uittreden. De uittreding geschiedde op 15 juli 1996, binnen de zes laatste maanden van het boekjaar 1996 (het boekjaar loopt van 1 januari tot 31 december). Het uittreden krijgt dan pas uitwerking na verloop van de eerstvolgend boekjaar (L. Fredericq, *Handboek van belgisch handelsrecht*, II, 1963, n° 1031, p. 64), op 1 januari 1997.

7.

Mevrouw D blijft als uittredende vennoot krachtens art. 155 Venn. W., gedurende vijf jaar te rekenen vanaf haar uittreding, binnen de grenzen van haar verbintenis als vennoot, persoonlijk staan voor alle verbintenissen door de vennootschap aangegaan voor het einde van het jaar waarin haar uittreding openbaar is gemaakt.

De uittredende vennoot is slechts verantwoordelijk binnen de grenzen van zijn verbintenis als vennoot. Daar Mevrouw D bij de oprichting van de vennootschap haar volledige inbreng van 112.000 BEF

volstort heeft, staat zij niet in voor de verbintenissen van de vennootschap.

8.

Samenvattend moet Mevrouw D. de schuld van de vennootschap aan de R.S.Z. niet betalen.

OM DEZE REDENEN :

De zevende kamer van het Arbeidshof te Brussel;

Recht doende op tegenspraak,

Verklaart het principaal hoger beroep van de R.S.Z. ontvankelijk maar ongegrond. Verklaart het incidenteel hoger beroep van Mevrouw D. ontvankelijk en gegrond.

Hervormt het vonnis.

Wijst de vordering van de R.S.Z. volledig af.

Legt de kosten ten laste van de RSZ, Deze werden voor Mevrouw D. op 8 mei 2008 vereffend hetzij 1.105,25 euro, hetzij;

rechtsplegingsvergoeding eerste aanleg: 205,25 euro

rechtsplegingsvergoeding hoger beroep: 900euro

Aldus gewezen en uitgesproken ter buitengewone openbare terechtzitting van de zevende kamer van het Arbeidshof te Brussel op zes augustus tweeduizend en acht.

Waar aanwezig waren :

Mevrouw M. DELANGE, Raadsheer
de heer J. Van Holm, Raadsheer in Sociale Zaken als werkgever:

Raadsheer in Sociale Zaken als werkgever, aangeduid bij bevelschrift van heden, ter vervanging van de

heer I. Van Damme, Raadsheer in Sociale Zaken als werkgever, die de debatten heeft bijgewoond en heeft deelgenomen aan het beraad van onderhavig arrest, maar wettig verhinderd is om de uitspraak ervan bij te wonen (art. 779 van het Gerechtelijk Wetboek).

de heer J.P. VAN CONINGSLOO, Raadsheer in Sociale Zaken als werknemer arbeider

de heer Sven Van der hoeven, adjunct-griffier

S. Van der hoeven

M. DELANGE

J. Van Holm

J.-P. Vanconingsloo